ZBIÓR

UKŁADÓW ZBIOROWYCH PRACY

ROK I Warszawa, dnia 18 czerwca 1937 r. Nr 1

T R E Ś Ć:

1.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 11 czerwca 1937 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 22 marca 1937 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze m. Gniezna i powiatu gnieźnieńskiego.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze m. Gniezna i powiatu gnieźnieńskiego układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Gnieźnie w dniu 22 marca 1937 r.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministra Opieki Społecznej z dnia 4 maja 1937 r. (Monitor Polski Nr 107, poz. 157). Nadto tekst układu podany jest poniżej.

Minister Opieki Społecznej:
(—) *Marian Zyndram-Kościałkowski*

Zał. do zarz. M. O. S. z dn. 11.VI. 1937 r.

1 zał.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY.

Pomiędzy Związkiem Pracodawców miasta Gniezna i Okolicy Tow. zap. w Gnieźnie — z jednej strony a

1. Związkiem Pracowników Budowlanych i Pokrewnych Zawodów Zjednoczenia Zawodowego Polskiego, Sekretariat w Poznaniu i filii Związku w Gnieźnie,

2. Związkiem Zawodowym Czeladzi Murarzy i Cieśli Tow. zap. w Gnieźnie

— z drugiej strony, zawarto następujący układ zbiorowy pracy.

§ 1.

W przemyśle budowlanym na terenie miasta Gniezna i powiatu gnieźnieńskiego obowiązuje taryfa płacy, czyli stawki godzinne w złotych:

1. dla czeladnika murarskiego i ciesielskiego I klasy 0,75 zł
2. dla czeladnika murarskiego i ciesielskiego II klasy 0,65 zł

§ 2.

Do czeladników II klasy zalicza się:

a) czeladników do 2 lat po wyuczeniu,

b) czeladników ponad 65 lat życia.

§ 3.

Murarzy i cieśli przyuczonych, tj. bez złożonego egzaminu czeladniczego, zatrudniać nie wolno.

§ 4.

Przy tynkowaniu ponad 100 m^2 otrzymują pracownicy dodatek w wysokości 5%.

Przy pracach ponad 5 km poza obrębem miasta Gniezna zwraca się koszty podróży w obie strony, raz na tydzień.

§ 5.

Układ niniejszy obowiązuje od dnia 1 kwietnia 1937 r. do dnia 31 marca 1938 r.

O ile na jeden miesiąc przed upływem wskazanego terminu, tj. najpóźniej do 28 lutego 1938 r. nie nastąpi pisemne wypowiedzenie układu, układ przedłuża się automatycznie o dalszy rok z zachowaniem powyższego miesięcznego terminu wypowiedzenia.

Gniezno, dnia 22 marca 1937 r.

Za Związek Pracodawców miasta Gniezna i Okolicy w Gnieźnie:
(—) *Scholtz* (—) *Smielecki* (—) *Cz. Margowski*
(—) *St. Różakólski* (—) *W. Stołowski*
(—) *Maciaszczyk* (—) *Książek Aug.*

Za Związek Pracowników Budowlanych i pokr. zawodów Z. Z. P.:
(—) *Mikołaj Nader* (—) *Wacław Adamski* (—) *St. Kajdasz*

Za Związek Zawodowy Czeladzi Murarzy i Cieśli:
(—) *Prawniczak* (—) *Józef Hennig* (—) *Częstochowski*

2.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 11 czerwca 1937 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 15 kwietnia 1937 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze m. Wągrowca i powiatu wągrowieckiego.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze m. Wągrowca i powiatu wągrowieckiego układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Wągrowcu dnia 15 stycznia 1937 r.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministra Opieki Społecznej z dnia 4 maja 1937 r. (Monitor Polski Nr 108, poz. 159). Nadto tekst układu jest podany poniżej.

Minister Opieki Społecznej:
(—) *Marian Zyndram-Kościałkowski*

1 zał.

Zał. do zarz. M. O. S. z dn. 11.VI. 1937 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY

dla przemysłu budowlanego na miasto i powiat Wągrowiec.

Pomiędzy niżej podpisanymi pracodawcami budowlanymi z powiatu Wągrowiec z jednej strony, a Centralnym Związkiem Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Okrąg w Poznaniu, z drugiej strony—zawarto następujący układ zbiorowy pracy, normujący warunki pracy i płacy w przemyśle budowlanym.

§ 1.

Terenowy zakres działania układu.

Układ niniejszy obejmuje wszystkie miejsca pracy i wszystkich pracodawców w mieście i powiecie Wągrowiec.

§ 2.

Płaca godzinowa.

1. Płaca godzinowa dla murarza i cieśli . . . . . . 65 gr
2. „ „ „ robotników przy noszeniu wapna i cegły . . . . 50 gr

3. Płaca godzinowa dla robotnika zwykłego przy pracach naziemnych i podziemnych . . . . 43 gr
4. " " " robotników w wieku od 18 — 21 lat . . . . 38 gr

§ 3.

Praca akordowa.

Praca akordowa nie może obejmować budowy ścian kapitalnych, wykonywanych z cegieł.

Przy pracach akordowych gwarantuje się płacę godzinną z dodatkiem 15%.

§ 4.

Wypłata zarobku.

Wypłatę zarobku dokonywa się co tydzień, bezpośrednio po skończeniu pracy, w sobotę, na miejscu pracy.

§ 5.

Czas pracy.

Czas pracy wynosi 46 godzin tygodniowo, czyli dziennie 8 godzin, w sobotę 6 godzin.

§ 6.

Przyjmowanie i zwalnianie pracowników.

Przyjmowanie i zwalnianie pracowników odbywa się w sposób przewidziany w odpowiednich ustawach i rozporządzeniach.

Do pracy przyjmuje się w pierwszym rzędzie pracowników miejscowych, zapośredniczonych przez Biuro Pośrednictwa Pracy przy Funduszu Pracy lub Ekspozytury.

§ 7.

Przynależność do organizacji zawodowej nie może być powodem utrudniania przy przyjęciu do pracy lub powodem do zwolnienia z pracy.

§ 8.

Przy zwolnieniu wolno murarzom na ¼ godziny, a cieślom na ½ godziny przed ukończeniem pracy oczyścić lub wyostrzyć swoje narzędzia.

§ 9.

Wykonywanie prac dla osób trzecich w poza umową przewidzianym czasie pracy jest pracobiorcom stanowczo wzbronio-

ne. Niezastosowanie się do tego przepisu pociąga za sobą natychmiastowe zwolnienie z pracy bez wypowiedzenia.

§ 10.

Strony zobowiązują się roztoczyć pieczę nad przestrzeganiem zasad układu i ustanowionych płac oraz żadnych sprzecznych z układem poczynań nie popierać.

§ 11.

Warunki umowy indywidualnej o pracę mniej korzystne dla pracowników niż przewiduje układ zbiorowy — są nie ważne i ulegają zastąpieniu z mocy prawa przez odpowiednie postanowienia układu niniejszego, natomiast korzystniejsze warunki pozostają w mocy.

§ 12.

Układ niniejszy obowiązuje od dnia 19 kwietnia 1937 r. do dnia 31 marca 1938 r. O ile na trzy miesiące przed upływem terminu, to jest najpóźniej dnia 31 grudnia 1937 r. nie nastąpi pisemne wypowiedzenie, układ przedłuża się o dalszy rok z zachowaniem powyższego terminu wypowiedzenia.

Wągrowiec, dnia 15 kwietnia 1937 r.

Za pracodawców:

(—) *Szymański Stanisław* (—) *Stefan Lijewski*

(—) *Jan Rejewski* (—) *Mikołaj Rączkowski*

(—) *Sylwester Czerwiński* (—) *Hieronim Grochowicz*

(—) *Szymon Wachowiak*, burmistrz m. Wągrowca.

Za pracobiorców:

(—) *A. Pisarek* (—) *Fr. Kowalewski* (—) *Fr. Rybowiak*

(—) *St. Pawlicki.*

(—) *Inż. St. Napierkowski*

Inspektor Pracy 54 obwodu.

3.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 11 czerwca 1937 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 6 marca 1937 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze powiatów: ostrowskiego, kępińskiego, krotoszyńskiego i jarocińskiego.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze powiatów: ostrowskiego, kępińskiego, krotoszyńskiego i jarocińskiego układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Ostrowiu w dniu 6 marca 1937 r.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministra Opieki Społecznej z dnia 7 maja 1937 r. (Monitor Polski Nr 109, poz. 162). Nadto tekst układu podany jest poniżej.

Minister Opieki Społecznej:
(—) *Marian Zyndram-Kościałkowski*

1 zał.

Zał. do zarz. M. O. S. z dn. 11.VI. 1937 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY.

Pomiędzy przedstawicielstwem pracodawców budowlanych, zorganizowanych w Strzesze Krotoszyńskiej, a Związkiem Pracowników Budowlanych i Pokrewnych Zawodów Zjedn. Zawod. Polsk., Sekretariat w Poznaniu — pod przewodnictwem Inspektora Pracy 57 Obwodu Antoniego Sukiennickiego, zawarto w dniu 6 marca 1937 r. następujący układ zbiorowy pracy.

§ 1.

Układ niniejszy obowiązuje przy wszystkich pracach budowlanych, wykonywanych w powiatach: ostrowskim, kępińskim, krotoszyńskim i jarocińskim.

§ 2.

Przyjmowanie i zwalnianie pracowników odbywa się w sposób przewidziany w odpowiednich ustawach i rozporządzeniach.

§ 3.

Czas pracy wynosi 46 godzin tygodniowo. W soboty praca trwa 6 godzin.

§ 4.

Wypłaty dokonywane są tygodniowo, bezpośrednio po ukończonej pracy, w soboty, i to na miejscu pracy.

Wobec pracowników, których stopień zdolności do wydajności pracy wskutek inwalidztwa lub podeszłego wieku nie dosięga przeciętnego poziomu, można stosować niższą umowną płacę. W tych przypadkach ustalenie płacy musi nastąpić w pierwszym tygodniu pracy.

§ 5.

Od dnia 1 kwietnia 1937 r. obowiązują następujące stawki płac godzinowych:

a) podmistrz otrzymuje co najmniej 10% ponad stawkę murarza we wszystkich powiatach,

	Powiat ostrowski za godzinę	Powiaty: kępiński krotoszyński jarociński za godzinę
b) murarz i cieśla	80 gr	70 gr
c) murarz i cieśla do 2 lat po wyuczeniu i ponad 65 lat życia . .	70 gr	60 gr
d) robotnik przy wapnie i noszeniu cegły	60 gr	55 gr
e) robotnik przy robotach ziemnych	55 gr	50 gr

Płace ustalone odnoszą się i do prac wykonywanych w przedsiębiorstwach robót ziemnych.

§ 6.

Wszyscy pracownicy są zobowiązani polecone im prace wykonywać sumiennie.

§ 7.

Na większych budowlach ustanawia się delegata, który jest pośrednikiem między pracodawcą a robotnikami.

§ 8.

Strony wybierają komisję złożoną z dwóch członków, po jednym z każdej strony:

a) do kontrolowania budowli,

b) do zwalczania partactwa.

§ 9.

Warunki indywidualne, korzystniejsze dla pracownika, pozostają w mocy. Warunki mniej korzystne od układu niniejszego — są nieważne.

§ 10.

Układ obowiązuje strony od 1 kwietnia 1937 r. do dnia 31 marca 1938 r.

O ile na trzy miesiące przed jego upływem, tj. najpóźniej do dnia 31 grudnia 1937 r., nie nastąpi pisemne wypowiedzenie, przedłuża się układ automatycznie o dalszy rok z zachowaniem powyższego terminu wypowiedzenia.

Ostrów, dnia 6 marca 1937 r.

Podpisy przedstawicieli pracodawców:

(—) *Władysław Matuszczak*

(—) *Franciszek Piechota*

(—) *A. Adamek*

Podpisy przedstawicieli pracowników:

(—) *Mikołaj Nader*

(—) *Jan Portasiak*

(—) *R. Świątek*

Przewodniczący:

Inspektor Pracy 57 Obwodu (—) *A. Sukiennicki.*

4.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 11 czerwca 1937 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 15 marca 1937 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze powiatów: leszczyńskiego, rawickiego, gostyńskiego, kościańskiego i wolsztyńskiego.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na

obszarze powiatów: leszczyńskiego, rawickiego, gostyńskiego, kościańskiego i wolsztyńskiego układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Lesznie w dniu 15 marca 1937 r.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministra Opieki Społecznej z dnia 19 kwietnia 1937 r. (Monitor Polski Nr 97, poz. 136). Nadto tekst układu podany jest poniżej.

Minister Opieki Społecznej:
(—) *Marian Zyndram-Kościałkowski*

1 zał.

Zał. do zarz. M. O. S. z dn. 11.VI. 1937 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY

w przemyśle budowlanym na obszarze powiatów: leszczyńskiego, rawickiego, gostyńskiego, kościańskiego i wolsztyńskiego.

W dniu 15 marca 1937 r., pod przedownictwem p. Burasiewicza, Inspektora Pracy 56 Obwodu, pomiędzy podpisanymi komisjami budowniczych i przedsiębiorców budowlanych z wyżej wymienionego terenu z jednej strony, a Związkiem Pracowników Budowlanych i Pokrewnych Zawodów Zjednoczenia Zawodowego Polskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, Sekretariat w Poznaniu, z drugiej strony, zawarto następujący układ zbiorowy pracy w przedmiocie płacy i pracy w przemyśle budowlanym w powiatach: leszczyńskim, rawickim, gostyńskim, kościańskim i wolsztyńskim.

§ 1.

Zakres mocy wiążącej układu.

Układ niniejszy obejmuje wszystkie miejsca pracy na całym obszarze niniejszym układem objętym.

§ 2.

Przyjmowanie i zwalnianie.

Przyjmowanie i zwalnianie pracowników odbywa się w sposób przewidziany w odpowiednich ustawach i rozporządzeniach.

§ 3.

Czas pracy.

Czas pracy: obowiązuje 48 godzinny tydzień pracy (8-godzinny dzień).

§ 4.

Płaca godzinna.

Od dnia 1 kwietnia 1937 r. obowiązują następujące stawki płac godzinnych:
1) czeladnik murarski i ciesielski . . . . 62 gr
2) robotnik przy pracach budowl. podziem. i naziemnych 40 gr

§ 5.

Wszyscy pracownicy są zobowiązani poruczone im prace wykonywać sumiennie i wedle utartego zwyczaju.

§ 6.

a) Wypłat dokonywa się tygodniowo, bezpośrednio po skończonej pracy, w środę i to na miejscu budowli;
b) wynagrodzenie należy się pracownikom za godziny rzeczywiście przepracowane.

§ 7.

Prace akordowe.

Strony, zawierające niniejszy układ, nie wykluczają pracy akordowej z wyłączeniem ścian kapitalnych, wykonywanych z cegieł. Tam, gdzie prace akordowe bywają wykonywane, musi być zawarta taryfa akordowa.

§ 8.

Przestrzeganie warunków umowy.

Na większej budowli ustanawia się delegata, który jest pośrednikiem pomiędzy pracodawcą a pracownikami na danej budowli.

§ 9.

Strony wybierają Komisję po jednym członku z każdej strony na każdy powiat:
a) do kontrolowania budowli oraz
b) do zwalczania partactwa w zawodzie budowlanym.

§ 10.

Warunki umowy indywidualnej o pracę mniej korzystne dla robotnika, niż przewiduje niniejszy układ zbiorowy, są nieważne i ulegają zastąpieniu z mocy prawa przez odpowiednie postanowienia układu niniejszego, natomiast warunki korzystniejsze pozostają w mocy.

§ 11.

Okres trwania mocy wiążącej układu.

Układ niniejszy obowiązuje od dnia 1 kwietnia 1937 r. do dnia 31 marca 1938 r.

O ile na trzy miesiące przed upływem tego terminu, tj. najpóźniej do dnia 31 grudnia 1937 r., nie nastąpi pisemne wypowiedzenie układu, układ przedłuża się automatycznie o dalszy rok z zachowaniem powyższego terminu wypowiedzenia.

Leszno, dnia 15 marca 1937 r.

Komisja Pracodawców:
(—) *Fr. Polaszek*
(—) *K. Grzegorczyk*
(—) *Siekierkowski*
(—) *Ratajczak*

Komisja Pracowników:
(—) *M. Nader*
(—) *St. Tschuschke*
(—) *Feliks Wojtyniak*
(—) *Jankowiak F.*
(—) *S. Kostański*
(—) *W. Mucha*

Inspektor Pracy 56 Obwodu
(—) *A. Burasiewicz.*

5.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 11 czerwca 1937 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 25 marca 1937 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze powiatu międzychodzkiego.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze powiatu międzychodzkiego układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Międzychodzie w dniu 25 marca 1937 r.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministra Opieki Społecznej z dnia 19 kwietnia 1937 r. (Monitor Polski Nr 99, poz. 144). Nadto tekst układu podany jest poniżej.

Minister Opieki Społecznej:
(—) *Marian Zyndram-Kościałkowski*

1 zał.

Zał. do zarz. M. O. S. z dn. 11.VI. 1937 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY.

Pomiędzy niżej podpisanymi pracodawcami zawodu budowlanego z powiatu międzychodzkiego z jednej strony a Związkiem Pracowników Budowlanych i Pokrewnych Zawodów Z. Z. P., Sekretariat w Poznaniu i upoważnioną przez członków Związku Komisją Zarobkową z drugiej strony — na posiedzeniu odbytym w dniu 25 marca 1937 r. w sali posiedzeń Rady Miejskiej w Międzychodzie pod przewodnictwem Józefa Rojszyka, p. o. podinspektora pracy, zawarto następujący układ zbiorowy, ustalający warunki pracy i płacy pracowników w zawodzie budowlanym w powiecie międzychodzkim.

§ 1.

Układ niniejszy obowiązuje wszystkie miejsca pracy na całym terenie powiatu międzychodzkiego.

§ 2.

Przyjmowanie i zwalnianie pracowników odbywa się w sposób, przewidziany w odpowiednich ustawach i rozporządzeniach.

§ 3.

Czas pracy wynosi 46 godzin na tydzień, tj. od poniedziałku do piątku po 8 godzin, a w sobotę 6 godzin.

§ 4.

Od dnia 1 kwietnia 1937 r. obowiązują następujące minimalne stawki płac godzinnych:

1) Czeladnik murarski i ciesielski po dwóch latach po wyuczeniu . . . . 0.70 zł
2) Czeladnik murarski i ciesielski do dwóch lat po wyuczeniu i w wieku ponad 65 lat . . . . 0.65 zł
3) Robotnik budowlany . . . . 0.42 zł
4) Płace ustalone dla murarza i cieśli odnoszą się również do płac wykonywanych w przedsiębiorstwach robót ziemnych.

§ 5.

Wypłaty dokonywane są tygodniowo, bezpośrednio po ukończonej pracy, w sobotę.

§ 6.

Strony, zawierające niniejszy układ, nie wykluczają pracy akordowej z wyłączeniem ścian kapitalnych, wykonywanych z cegieł.

Tam, gdzie prace akordowe bywają wykonywane, musi być zawarta taryfa akordowa. Przy akordzie gwarantuje się 15% ponad stawkę płac godzinnych.

§ 7.

Strony wybierają komisję, składającą się po jednym członku z każdej strony:

a) do kontrolowania budowli,
b) do zwalczania partactwa w zawodzie budowlanym.

§ 8.

Warunki umowy indywidualnej mniej korzystne dla pracownika, niż układ niniejszy przewiduje, są nieważne i ulegają zastąpieniu przez odpowiednie postanowienia układu niniejszego, natomiast warunki korzystniejsze pozostają w mocy.

§ 9.

Układ niniejszy obowiązuje od dnia 1 kwietnia 1937 r. do dnia 31 marca 1938 r.

O ile na trzy miesiące przed upływem tego terminu, tj. najpóźniej do dnia 31 grudnia 1937 r. nie nastąpi pisemne wypowiedzenie układu przez któregokolwiek z uczestników, niniejszy układ przedłuża się automatycznie o dalszy rok z zachowaniem powyższego terminu wypowiedzenia.

Międzychód, dnia 25 marca 1937 r.

Pracodawcy:

(—) *Jan Bartkowiak,* Mistrz murarski z Międzychodu
(—) *H. Zeinert,* Budowniczy z Międzychodu
(—) *Kaczmarek Stefan,* przedsiębiorca budowlany z Międzychodu
(—) *St. Ciebielski,* z up. Marcina Ciebielskiego, Mistrza Ciesielskiego z Sierakowa
(—) *K. Nowicki,* Mistrz ciesielski z Sierakowa
(—) *Jandy Roman,* Przedsiębiorca budowlany z Wielowsi.

Pracownicy:

Związek Pracowników Budowlanych i Pokrewnych Zawodów Z. Z. P. w Rzeczypospolitej Polskiej, Kierownik Okręgowy Poznań

(—) *Mikołaj Nader*
(—) *Dorożała Jan*
(—) *Herffert Jan*
(—) *Zołnierek Jan*
(—) *Szejnert Edward*
(—) *Kolanos Franciszek*
(—) *Kuska Roman*

(—) *J. Rojszyk*
p. o. Podinspektora pracy

6.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 11 czerwca 1937 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 24 marca 1937 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze powiatu wrzesińskiego.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze powiatu wrzesińskiego układowi zbiorowemu pracy, zawartemu we Wrześni w dniu 24 marca 1937 r.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministra Opieki Społecznej z dnia 21 kwietnia 1937 r. (Monitor Polski Nr 102, poz. 151). Nadto tekst układu podany jest poniżej.

Minister Opieki Społecznej:
(—) *Marian Zyndram-Kościałkowski*

1 zał.

Zał. do zarz. M. O. S. z dn. 11.VI. 1937 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY.

Dnia 24 marca 1937 r. na posiedzeniu, odbytym w sali posiedzeń Rady Miejskiej we Wrześni pod przewodnictwem Józefa Rojszyka, p. o. podinspektora pracy, pomiędzy „Cechem Murarsko-Ciesielskim na powiaty Września, Jarocin i Środa"

we Wrześni — z jednej strony, a Centralnym Związkiem Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Okrąg w Poznaniu, jako przedstawicielem pracowników — z drugiej strony zawarto następujący układ zbiorowy pracy, normujący warunki pracy i płacy w zawodzie budowlanym w powiecie wrzesińskim:

§ 1.

Układ niniejszy obejmuje wszystkie miejsca pracy w powiecie wrzesińskim.

§ 2.

Czas pracy wynosi 46 godzin tygodniowo, czyli 8 godzin dziennie, w sobotę 6 godzin.

§ 3.

Od dnia 1 kwietnia 1937 r. obowiązują następujące minimalne stawki płac godzinnych:

1) Podmistrz otrzymuje stawkę rzemieślnika wyższą o 25%.
2) Murarz i cieśla . . . . 0.68 zł
3) Robotnik przy robotach naziemnych i podziemnych . . . . 0.48 „

§ 4.

Wypłaty zarobku są dokonywane tygodniowo, bezpośrednio po skończeniu pracy w sobotę, przy czym okres obrachunkowy liczy się od poniedziałku do soboty.

Pracodawcy wydają książeczki obrachunkowe, do których wpisują ilość przepracowanych godzin, wysokość wynagrodzenia oraz wszelkie potrącenia.

§ 5.

Strony, zawierające niniejszy układ, nie wykluczają pracy akordowej, z wyjątkiem murowania ścian kapitalnych.

Przy pracy akordowej gwarantuje się pracownikom płacę godzinną z nadwyżką 15%.

§ 6.

Pracodawcy zobowiązują się przyjmować do pracy przede wszystkim pracowników miejscowych, pracownicy zaś zobowiązują się nie wykonywać prac na własną rękę dla osób trzecich.

§ 7.

Strony, zawierające układ niniejszy, zobowiązują się czuwać nad przestrzeganiem przez swych członków zasad i płac, ustalonych w układzie, oraz nie popierać żadnych sprzecznych poczynań.

§ 8.

Układ niniejszy obowiązuje od dnia 1 kwietnia 1937 r., do dnia 31 marca 1938 r. z tym, że każdej stronie przysługuje prawo wypowiedzenia układu na trzy miesiące przed upływem jego terminu, tj. najpóźniej dnia 31 grudnia 1937 r. O ile układ nie zostanie wypowiedziany, obowiązuje na dalszy rok z zachowaniem powyższego terminu wypowiedzenia.

Września, dnia 24 marca 1937 r.

„Cech Murarsko Ciesielski na powiaty Września, Jarocin i Środa" we Wrześni:

(—) *Antoni Topolewski* starszy cechu
(—) *Teodor Podborny* sekretarz

Centralny Związek Robotników Przem. Budowl. Drzewn. Ceram. i Pokrewn. Zawodów w Polsce, Okrąg Poznań:

(—) *F. Kowalski,* sekr. okręgowy
(—) *Gadziński,* przewodniczący oddziału
(—) *Owczarzak Antoni*

(—) *J. Rojszyk*
p. o. podinspektora pracy

7.

OBWIESZCZENIE
MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 8 czerwca 1937 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej na obszarze powiatu śremskiego dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych układowi zbiorowemu pracy z dnia 27 kwietnia 1937 r.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że Związek Pracowników Budowlanych i Pokrewnych Zawodów Zjednocze-

nia Zawodowego Polskiego, Sekretariat w Poznaniu wniósł do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze pow. śremskiego układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Śremie w dniu 27 kwietnia 1937 r.

a) po stronie pracodawców przez podpisanych na układzie zbiorowym budowniczych i przedsiębiorców budowlanych;

b) po stronie pracowniczej przez Związek Pracowników Budowlanych i Pokrewnych Zawodów Zjednoczenia Zawodowego Polskiego, Sekretariat w Poznaniu.

Tekst układu zbiorowego pracy podany jest poniżej.

Sprzeciwy w sprawie nadania powyższemu układowi mocy powszechnie obowiązującej wnosić należy do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy X Okręgu (Poznań, ul. Dąbrowskiego 35/37) w ciągu dni 14-tu. Termin 14-dniowy biegnie od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

Główny Inspektor Pracy
i Dyrektor Departamentu:
(—) *M. Klott*

1 zał.

Zał. do zarz. M. O. S. z dn. 8.VI. 1937 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY

w przemyśle budowlanym na obszarze powiatu śremskiego.

Pomiędzy niżej podpisanymi budowniczymi i przedsiębiorcami budowlanymi z jednej strony — a Związkiem Pracowników Budowlanych i Pokrewnych Zawodów Zjednoczenia Zawodowego Polskiego — sekretariat w Poznaniu, ul. Półwiejska 20, z drugiej strony pod przewodnictwem p. burmistrza Dębickiego, zawarto następujący układ zbiorowy, normujący warunki pracy i płacy dla zawodu budowlanego na obszarze powiatu śremskiego.

§ 1.

Zakres działania układu.

Układ niniejszy obowiązuje wszystkie miejsca pracy w powiecie śremskim.

§ 2.

Przyjmowanie i zwalnianie pracowników.

a) przyjmowanie i zwalnianie pracowników odbywa się w sposób przewidziany w odpowiednich ustawach i rozporządzeniach;

b) do pracy przyjmuje się w pierwszym rzędzie pracowników zorganizowanych.

§ 3.

Czas pracy.

Czas pracy wynosi 48 godzin tygodniowo.

§ 4.

Płaca godzinna.

(1) Od dnia 27.IV. 1937 r. obowiązują następujące stawki płac godzinnych:

1) murarz i cieśla . . . . 0,67 zł

2) robotnik przy wszelkich pracach budowlanych 0,42 „

3) robotnik ziemny . . . . 0,35 „

4) płace ustalone dla murarza i cieśli odnoszą się jednakowo do prac wykonywanych w przedsiębiorstwach robót ziemnych,

(2) wszyscy pracownicy są zobowiązani prace im powierzone wykonywać sumiennie.

§ 5.

a) wypłaty są dokonywane tygodniowo bezpośrednio po ukończonej pracy w środę i to na miejscu budowli,

b) wynagrodzenie należy się pracownikowi za godziny rzeczywiście przepracowane,

c) wobec pracowników i robotników zwyczajnych, których stopień zdolności albo wydajność pracy wskutek inwalidztwa lub podeszłego wieku nie dosięga przeciętnego poziomu, można stosować niższą płacę niż taryfową. W tych wypadkach ustalenie płacy nastąpić musi w pierwszym tygodniu pracy.

§ 6.

Praca akordowa.

Strony zawierające niniejszy układ nie wykluczają pracy akordowej z wyłączeniem ścian kapitalnych wykonywanych z cegieł. Tam, gdzie prace akordowe bywają wykonywane musi się zawrzeć taryfę akordową.

Przy akordzie gwarantuje się stawkę płac godzinnych.

§ 7.

Przestrzeganie warunków układu.

Na większej budowli ustanawia się delegata, który jest pośrednikiem pomiędzy pracodawcą a pracownikami na danej budowli.

Agitacja na budowli podczas pracy jest wzbroniona.

§ 8.

Strony wybierają komisję po jednym z każdej strony:

a) do kontrolowania budowli,
b) do zwalczania partactwa w zawodzie budowlanym.

§ 9.

Warunki umowy indywidualnej o pracę mniej korzystne dla robotnika, niż przewiduje układ zbiorowy, są nieważne i ulegają zastąpieniu z mocy prawa przez odpowiednie postanowienia układu niniejszego. Natomiast warunki korzystniejsze pozostają w mocy.

§ 10.

Okres trwania układu.

Układ niniejszy obowiązuje od dnia 27.IV. 1937 r. do dnia 31 marca 1938 r.

O ile na trzy miesiące przed datą wygaśnięcia mocy obowiązującej układu, tj. najpóźniej dnia 31 grudnia 1937 r. nie na-

stąpi pisemne wypowiedzenie przedłuża się automatycznie moc obowiązującą układu na rok następny z zachowaniem powyższego terminu wypowiedzenia.

Śrem, dnia 27 kwietnia 1937 r.

(—) *Czesław Dębicki*
(—) *Hieronim Szubert,* bud. pow.
(—) *Stefan Kuśnierkiewicz*
(—) *Franciszek Ruszczyński*
(—) *Antoni Kierczyński*
(—) *Tadeusz Gurtler*
(—) *A. Sobkowiak*
(—) *Leonard Cegiełka*

Związek Pracowników Budowlanych Rz. Pol. i Pokr. Zaw. Z. Z. P. Poznań Kier. Okręgowy

(—) *Mikołaj Nader*
(—) *W. Bartkowiak*
(—) *Stanisław Łabenda*
(—) *Stefan Kamiński*
(—) *Fran. Kubiak*

8.

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 8 czerwca 1937 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej na obszarze miast województwa pomorskiego z wyłączeniem m. Gdyni oraz na obszarze miast w powiatach: bydgoskim, inowrocławskim, szubińskim, wyrzyskim i miast Bydgoszczy i Inowrocławia dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych dodatkowemu układowi zbiorowemu pracy z dnia 22 kwietnia 1937 r.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że Okręgowy Związek Pracodawców Ziem Północno-Zachodnich w Bydgoszczy i Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Sekretariat Okręgowy w Bydgoszczy wniosły do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia

1937 r. o układach zbiorowych pracy (D. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316). o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze miast województwa pomorskiego z wyłączeniem m. Gdyni oraz na obszarze miast w powiatach: bydgoskim, inowrocławskim. szubińskim, wyrzyskim i miast Bydgoszczy i Inowrocławia układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Bydgoszczy 22 kwietnia 1937 r., będącemu układem dodatkowym do orzeczenia Komisji Pojednawczo-Rozjemczej w Toruniu z dnia 13, 16 i 22 czerwca 1936 r. o warunkach pracy i płacy w przemyśle budowlanym na terenie województwa pomorskiego z wyłączeniem m. Gdyni oraz na terenie miast okręgu nadnoteckiego, któremu została nadana moc obowiązująca zarządzeniem Komisarza Demobilizacyjnego z dnia 24 lipca 1936 r. (Monitor Polski Nr 182, poz. 340). Układ ten został zawarty:

a) po stronie pracodawców przez Okręgowy Związek Pracodawców Ziem Północno-Zachodnich w Bydgoszczy,

b) po stronie pracowniczej przez Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Sekretariat Okręgowy w Bydgoszczy.

Tekst układu zbiorowego pracy podany jest poniżej.

Sprzeciwy w sprawie nadania powyższemu układowi mocy powszechnie obowiązującej wnosić należy do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy XI Okręgu w Toruniu (Kochanowskiego 1), w ciągu dni 14. Termin 14 dniowy biegnie od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

Główny Inspektor Pracy
i Dyrektor Departamentu:
(—) *M. Klott*

1 zał.

Zał. do zarz. M. O. S. z dn. 8.VI. 1937 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY.

Układ dodatkowy do orzeczenia Komisji Pojednawczo-Rozjemczej w Toruniu z dnia 22 czerwca 1936 r., które ustaliło warunki pracy i płacy dla przemysłu budowlanego na obszarze woj. pomorskiego i nizin nadnoteckich.

Okręgowy Związek Pracodawców Ziem Północno-Zachodnich w Bydgoszczy z jednej strony i Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Ceramicznego, Drzewnego i Pokrewnych Zawodów w Polsce — Sekretariat Okręgowy w Bydgoszczy z drugiej strony

ustaliły na konferencji dnia 22 kwietnia 1937 r., że dla miejscowości, nie objętych w orzeczeniu z 22.VI. 1936 r., obowiązują stawki płac ostatniej grupy (VI-tej) miast (miejscowości) tego orzeczenia.

Niniejszy układ dodatkowy obowiązuje od dnia 22 kwietnia 1937 r., a jeśli chodzi o jego termin trwania i wypowiedzenie, to mają zastosowanie przepisy § 8 orzeczenia Komisji Pojedn.-Rozjemczej z dnia 22 czerwca 1936 r.

Bydgoszcz, dnia 22 kwietnia 1937 r.

Okręgowy Związek Pracodawców Ziem Północno-Zachodnich w Bydgoszczy

(—) podpis nieczytelny

Centralny Zw. Robotników Przemysłu Budowlanego, Ceramicznego, Drzewn. i Pokrewn. Zawodów w Polsce — Sekretariat Okręgowy w Bydgoszczy

(—) podpis nieczytelny

TŁOCZONO Z POLECENIA MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

ZAMÓWIENIA I WPŁATY NALEŻY KIEROWAĆ POD ADRESEM MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA UL. DŁUGA 38/40.

Drukarnia Państwowa Nr 91593. 11.VI. 1937. 1000

Prenumerata roczna 20 zł. **Cena numeru 50 gr.**

24